

Dansk Akvakulturs hørings svar til udkast til vandområdeplan 3 (2021-2027)

Akvakultur er en miljø- og klimaeffektiv fødevarerproduktion. Det fremgår af både Den Europæiske Grønne aftale og EU Kommissionens jord til bord-strategi, der understreger potentialet i opdrættede fisk og skaldyr som en proteinkilde til fødevarer og foder med et lavt CO₂-aftryk.

Det afspejles i de nye kostråd, der anbefaler, at vi spiser mindre kød og mere fisk og skaldyr. EU Kommissionen ønsker at mindske EU's afhængighed af importerede fisk og skaldyr, og derfor bør den ønskede stigning i forbruget dækkes ved at øge udbuddet af sunde og nærende fisk og skaldyr.

Gennem produktion i ferskvandsbaserede dambrug, saltvandsbaserede dambrug, havbrug samt i skaldyrsanlæg bidrager dansk akvakultur til dette udbud, og kan derigennem reducere et stigende importbehov. Som al biologisk baseret produktion udleder alle produktionsformer i varierende grad næringsstoffer.

Regeringen ønsker landbaseret akvakultur, der genbruger og renser vandet, fremmet. Danmark er det land i EU, der er længst fremme med at bruge denne type teknologi. Der er sket markante forbedringer i teknologien, driften og der er udviklet specielle fodertyper. Det har bl.a. medført, at der kan produceres flere fisk per kg kvælstof og fosfor, der udledes til vandmiljøet. Teknologien er økonomisk udfordret. De mest avancerede anlæg er ikke økonomisk bæredygtige, og de semi-intensive anlæg er fortsat mindre profitable end traditionelle anlæg.

Vi forventer, at den fortsatte udvikling vil gøre de eksisterende anlæg endnu mere miljøeffektive. Det kan afføde en mindre stigning i produktionen, men der er behov for at allokere kvælstof og fosfor til etablering af nye anlæg. Erfaringerne viser, at storskala drift er en afgørende forudsætning for en bæredygtig udvikling, og vi vurderer, at der skal afsættes ca. 50 tons kvælstof og den tilhørende mængde fosfor til etablering af ét nyt landbaseret intensivt anlæg.

Vandområdeplanerne sætter på den baggrund en afgørende ramme for den fremtidige udvikling af akvakultur i Danmark.

Nedenfor præsenteres Dansk Akvakulturs konkrete bemærkninger for akvakultur, idet vi henviser til Landbrugs & Fødevarers hørings svar for øvrige generelle bemærkninger.

Traditionelle dambrugs overgang til emissionsbaseret regulering

Dambrug med mere end 100 tons foder skal senest i 2026 overgå til ny teknologi og emissionsbaseret regulering. Omkostninger til investeringer, foder og energi er steget markant i de senere år. De berørte dambrug har ikke en størrelse, der gør det økonomisk bæredygtig at overgå til emissionsbaseret regulering. Det skyldes BAT-kravene til maksimale udledninger af næringsstoffer og organisk materiale per kg produceret fisk. Kravene er fra 2016, og de tager ikke højde for udviklingen i salgspriser, investeringer og driftsomkostninger. Dansk Akvakultur vurderer, at et semi-intensivt RAS anlæg med ørredopdræt i dag skal kunne bruge ca. 1.000 tons foder årligt for at være rentabel.

- Der skal afsættes kvælstof og fosfor til traditionelle dambrug for at muliggøre overgang til emissionsbaseret regulering.

Anlæg på emissionsbaseret regulering

En række dambrugsanlæg er overgået til emissionsbaseret regulering. Det indebærer, at de i deres miljøgodkendelser har vilkår om maksimale årlige udledninger af kvælstof, fosfor og organisk materiale (rammetilladelse). De faktisk udledninger i et givet år kan være lavere end de maksimalt tilladte udledninger. Det kan fx skyldes ombygninger, sygdomme eller andre forhold.

- Vandplanerne skal medtage de maksimale tilladte årlige udledninger af kvælstof og fosfor fra denne type anlæg og ikke gennemsnit af (arbitrære) udledninger i en given periode.

Kvælstofkvoter til eksisterende havbrug og saltvandsbaserede landanlæg

I udkastet er kvoter til havbrug og landbaserede saltvandsanlæg slået sammen. Regeringen har klare prioriteter for marint og landbaseret opdræt af fisk. Dansk Akvakultur finder, at regeringen og erhvervet har en fælles interesse i, at de to anlægstyper behandles særskilt i vandplanerne, så der er fuld transparens i de tildelte udledningskvoter til de to typer af anlæg.

- Kvælstofkvoter til havbrug og saltvandsbaserede anlæg skal opdeles.

Ovenstående underbygges med, at Dansk Akvakultur den 20. maj 2022 modtog svar fra Miljøstyrelsen om udledninger fra havbrug og landbaserede anlæg. Det fremgår heraf, at der er afsat 349,16 tons kvælstof til havbrug og tilsvarende fosfor og B15 i 2027. De eksisterende havbrug har tilladelser til at udlede 373 tons kvælstof per år og tilsvarende fosfor og B15. Det er uacceptabelt, at vandområdeplanerne ikke medtager den tilladte udledning fra havbrug.

- Vandområdeplanerne skal medtage de tilladte udledninger af kvælstof, fosfor og B15 fra havbrug.

Tilsvarende er der i svaret en vurdering af udledningerne fra landbaserede saltvandsanlæg. Det fremgår fx heraf, at der for Sashimi Royal er medtaget en udledning på 4,06 tons kvælstof og 0,41 tons fosfor i 2027 på trods af, at virksomheden har en godkendt kvote på 48 tons kvælstof og 5,5 t fosfor pr år. Dansk Akvakultur finder det uacceptabelt, at vandplanerne ikke medtager de udledningskvoter, som eksisterende virksomheder er tildelt i deres miljøgodkendelser.

- Vandområdeplanerne skal kvalitetssikres, så de medtager godkendte udledninger for saltvandsbaserede anlæg, herunder eventuelle kvoter fra indfasningsordninger.

Etablering af nye landbaserede anlæg

Dansk Akvakultur forventer, at regeringens ønske om at fremme landbaseret opdræt af fisk afspejles i vandplanerne. De nye kostråds anbefalinger om at spise mindre kød og mere fisk forudsætter, at der afsættes en større ramme for udledning af kvælstof og fosfor til fiskeopdræt i vandplanerne.

- Der skal allokeres kvælstof og fosfor til etablering af nye landbaserede anlæg.

Etablering af nye havbrug

Opdræt af regnbueørred i havet er en anerkendt og velprøvet teknologi, der både er økonomisk bæredygtig, og som kan gennemføres uden negative effekter på havets økologiske tilstand. Det viser mere end 25 års erfaringer og de løbende data for miljøovervågningen. Også denne produktionsform har undergået en løbende miljømæssig optimering, f.eks. i fodereffektivitet. Erhvervet ønsker en styrket produktion i økologiske havbrug, som er en praksis, der ikke kan gennemføres i de landbaserede saltvandsanlæg. Der vil kunne etableres et mindre antal yderligere havbrug i danske farvande uden for vandplansområder uden negative effekter på havets økologiske tilstand.

- Der skal allokeres kvælstof og fosfor til etablering af et mindre antal nye havbrug, herunder økologiske havbrug.

Opkøbsordning for dambrug

Der er i udkast til vandområdeplaner afsat 45 mio. kr. til en frivillig opkøbsordning af dambrug. Dansk Akvakultur er grundlæggende modstander af, at offentlige midler anvendes til at lukke lovlige virksomheder og nedlægge arbejdspladser i landdistrikterne. Vi ser hellere, at midlerne investeres i udvikling af erhvervet, og at rammevilkårene for erhvervet forbedres, så dambrug kan handles på markedsvilkår som led i en aktiv strukturudvikling.

Dansk Akvakultur kan støtte en ordning, hvor midlerne anvendes til at fjerne prioriterede stemmeværker ved dambrug. Det skyldes, at stemmeværker kun kan fjernes mod fuld erstatning

- Opkøbsordningen skal målrettes fjernelse af prioriterede spærringer ved dambrug.

Ændrede dybdegrænser for ålegræsudbredelse

For nogle vandområder er dybdegrænserne for ålegræsudbredelse mellem god og moderat økologisk kvalitet ændret. Dansk Akvakultur er bekymret for, om, og i hvilket omfang, det vil påvirke eksisterende anlæg til muslingeopdræt.

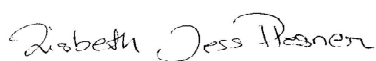
- Dansk Akvakultur anmoder Miljøstyrelsen om en redegørelse for, hvilken betydning det har for muslingeopdræt, og må indtil den foreligger tage forbehold for dette punkt.

Marine virkemidler

I landbrugsaftalen er der afsat 34 mio. kr. til udvikling af marine virkemidler. Vi er skeptiske over for at tillægge tangdyrkning en særstatus som marint virkemiddel, fordi potentialet for kvælstoffjernelse er beskedent i forhold til muslingeopdræt.

- Muslingeopdræt bør prioriteres i udvikling af marine virkemidler.

Venlig hilsen

Dansk Akvakultur

Lisbeth Jess Plesner